АЊСНУ

ЕСУ—МЧУЊЖА · ІЊУТЦУА ДЕМОКРАТ ГАЗЕЊУП.

АХУ 1 м. 50 к. АХУ 1 м. 50 к.

№34 АСАЊША НОІАЊР МЗА 22 РЗУ 1919 ШУЊУСА-РААН №34

ГАЗЕЊ „АЊСНУ“ А—КАНТОРА АДНУЂ:

Агазеҙ „АЊСНУ“ азу акаресподенціа аазеіуа цҟа іелургаиу аҟаад аздаҷак ауп іаҳҭу.

Музкг агазеҙ „Аҷсиу“ хус іаҟуп 6 м., фумг - 36 м.

Агазеҙ іаиумаалоуа а-статіаҟуа оһцаҳҭула, іаазҙуіз іаҳ іргзхнурһуам, инурхуоіт.

Цҟа еілургаиу іоум, зчеілургара цҭау а-статіаҟу агазеҙ іамаіахум аку еҷш іахуаҷшҭуеіт.

Агазеҙ „Аҷсиу“ адрес:

Сухумъ типографія Зайдшера.

ААМҬА-ІАЗҬАІҬЦОУ...

(Алгарҧа)

Ҳара аҷсаца баб҃зша патҭу ҳзаҟум, іһаазом, іаанрҳҳуам. Аарҳра ацнхурас іалаһхузеі аҷсша, ізлаһахуарҩоузеі ҳа зһуа рацоуп, уі ҳара аҷсаца, аҟурҩ аҭумуааҟу урзчҷшур шубзша акҟу іаҷсам, оов ізцоуам ҳа уарһоіт, нас арі абзша аҷхаqа ізцоуама? Іаҭуҟу ізҭумҭ зеҟу зҭгуҩасууа абҭ҃ша бжамзчуеі? Ааі ібжазчуеіт. Аха арі анубжазуа ҳара убрі бзшас ізмоу ҭу ҳабжазуеіт, абрі Анца дзмоу іхаҷҷ. Аха шоуку арі абас іпчqалуо ега рзчуурҭ агура узцргом. „Аҷсиу чqаіжҽеі ицрцуеіт імззакуа іаауеіт, ожу ізчрзуазеі, іqалазеі-ҳа? уарһоіт. Абрі зһоуа іжцр шара шхаанҭу Аҷсиу іаҷуҭз ауаа шҭрацоу, аха ожу-аqара аҭцм-уаа Аҷсиу ігуарцмҩацзт, Аҷсиу арі аqара збзша еіҷшцм аміаҩуа аланамгалацзт, ожу шҩа еһа ѳнапула ҳабзша аанаһаукулозар, ҳабузшала аѳреі аҧхареі мцкуіхҩаһимкур, ҳабзша іаарласиу іаһцузур, qалап, ҳабзша анузлаҭ, еіҩасһоіт, ҳара аҷсацаҟу ҳаҩуҧ ҳаҷуціт.

Абрі ҷамланда згуахуа аҷсущала аѳреі аҧхареі злаqалаша ауес шацхраа,-аҧхара, іздуруа іжкѳла шаҧхала, іззмдруаҟу, іаҷсуаиу іqоу ҭіццала, аҭцм-уаҟу шубзша ргуашурҧха, ҳабзша, аҷсша акҟу іаҷсам, закуҭ цароу. зеі убрі абзшала зһоуа ауаа ірҽашурх, іацшурҧхаһа, ірһоуа шхуарҩам агура дшурга, ізбан уһозар, уі іатанакуа убрі еҷш зһоуа ауаа ірузцрам.

Убрі анаѳс, ҳабзша ацара зламаріахашъ оѳ-дашҷаиу сара ізбоуам, ҳаіҳарабѵк уі ацара злаҧгахаша, оов ізчмһоуа, ҳара аҷсацаққаҟу ҳазу ізлауадѳһаша аусҩуа qаһцоіт: Асамгрзацаиаҭ уізу ѳшгр ҳара ҳабзша, аҷсша, іqаҳхуу аибан (звуки) агуп ҳа ҳанбан азҽацк кнг дһоіт; Абжгуаа раҳ уҷшгр, ҳара ҳцажаһа іацанакуа ажаҟуа „азвукҩуа“ роуп уа іаҟахуу ожу ihамоу ҳанбанҟуа рхцҧхазара мачуп, ҳажа іазхомба игулоуп.

Абзцҧуа раҳіҟ уҷшгр бжукві ѳубжукві моу ожу ihамоу 10-баqа бжг аццаҭчуп-ҳа игулоуп, урҩ анацҳамца ҳара ҳабузша намза-аамзахоіт, іуҟахуу узһом, іуҟахуу узанцом; ҳара іаһһоуамоу апрофессорцаіҟ, „алінгвістцаіҟ“ абас іамѳаиу іахуаҷшуоіт-ҳа уарһоіт. Самгрзацаиаа ірһоіҟ саҟушаһаҟуп, Абжуаа ірһоіҟ, Абзцҧуа ірһоіҟ іамѳоуп, сарҟ саҟушаһаҟуп, аха урҩ зеіҟ ірҧахуу зцгqаһцъ-ҳабзша іаҧурхагоу ауп іqаһцоуа.

Апрофесорцеі, алінгвістҟуаі зчҷоу дгѳакуп, абузша аҭаҟа рцҷшаауеіт, уі абузша іззаагоу, ізгцҳуу абузша рдурразу, урҩ ihарҩоуа абжҟуа зеіҟ ҳадаһкулар, ҳабзша оѳчҭѳса ізум цоуа-іqаһцоіт, ожу аһара цҭоуп еіһа зһара цҭаҟоу анацаһцалаҭ, нас ҳабзша лассу ізлаҧра аус аѳҽ ҳанкулсуеіт, арі мцум, агура жга. Ҳабзша ожу іамоу абжҟуа (звук) еіһа іазһарцап-ҳа зһоуа сѵіѳузоуп. Бжук іадамхарҭ ожу ihагуу а 4-бждк рнасс аку нацаһцапзһоуа дагра дазхупроуп, еіҟіу зчуіет-ҳа дшаёчу еіqоу азнчqуімгаат ҳабзша. Шаqа ҳабзша ҳармаріоуа, аһара маріану іqаһцоуа убрі аqара абзіара азнчqуаагоіт ҳабзша; шаqа абжҟуа ҳаррацоуа, аһара цҭаҟу іqаһцоуа аqара ірласиу ihарзур қалап...

Д. Гуліа

АЖКАЪЖҚУА

Аболшевікца раҳҭ іааѳ-ҟуо ажабжҟуа рула, Фінліандіаа аҟушаһаҧхчеіт Петроград аахураҽѵ румч алартцаразу.

Аб-ца раҳҭчі іааѳуз ажкала Урсҭула-ларцуҭ іалтцну Аінглузҭула-іцоуа амаҧахуҟуа зеіҟ байда ірчшҧуоіт.

Чернігов акуш аболшевікца цҳала іцоіт.

Бріанск ааігуара аібашра чqоуп Севск агаразу.

Адобровоіцца рчштаб аqнуҭ іааѳҟуа рула, Малатанціаҟуа раагуара Донаа рур цҳала ацара іаҭчуп.

хова шчqоу афронт цжанр іцуҟулаз аболшевікца, цҳасҵахчеіт, Кром шчqоу аѳада еіхчеіт.

Оріол акуш аібайра-ду чqоуп „Зміевкої“ „Куракіно“ астанціа інатцакну. (15 в. рҽу Оріол анаѳс амраҧашараҳ).

Воронеж ааігуара амраҧашараҳ дчук іхарамкуа еібашчуеіт.

Ліскінчі Бабровскчі астанціаҟуа раагуара Донаа рур цҳала ацара іаҭчуп.

Астанціа „Таловаіа“ аболшевікца рнапу аҽѵ іqалчеіт.

Петергофчі Гатчінеі рчкуш аболшевікца цҳаqа еіхоіт,

Вітебск акуш аполіакца аб-ца ірчшҧазаѳшпу інеіуеіт.

Цетліура іфронт аҽѵ адобр-ца цҳала іцоіт.

Волга армараҳҭчі аінарал Врандел ір оһшҧаҳҭула іргчеіт Прішеб, аб-ца Царіов шчqоу іғажчіт.

Омск акуш аб-ца рур 200 в. ааігуара ігулоп, „Полудіоннаіа“ станціа ааігуара.

„Обновленіе“

Амерікчеі Іапоніеі.

Америкаі Іапоніеі ірчмаз аімак анчҧуҧуаха Америкаа рчҧбаҟуа аібайра-зу ібзіахараҭу ашаҟүргулара нанч адчркчіт.

„Н. С.“

Ехаҭчі агазеҙ ізлаһоуа ала аб-ца 80 в. Омск ааігуара інеіт.

Ріга акуш алатчыҟуа ручмоуп-аіи тлуз іҧба алатіцкуа ірццхрааухеіт.

Іqоуцозеі уцурҧа-цурасуа,
Аҧҙаqуа унарулаша-аарцлсуа?

**
*

Усѳеіха ажѳаи агуаҳу,
Аҧҙаqуа аҳчqазам аднуҭ
Урзчцха уууаажлара зеҳчнҧара
Мілаҙ-мілаҙла-ҳа інеілармхкуа.

Мушні Аһашба

АЙКЭЛА АҒАФРАҬАГАЛАРАЗУ.

Аҧхчн абрі аѳнг
Іҙацнг ігулан алаҳ еіҷуцанг,
Уожу іготт убрі аднг
Абжҧуа рацанг

**
*

Ахучцуа рчхуа
Аҧенҧра укулчцшнг іубоіт
Даҵа-цчҙѳукіҟ еібаргурҧу
Абарцан іхумаруеіт.

**
*

Ашҙа гурҙоіт
Хучг аазарула,
Еғмгрҧукуа аҧҙа іасуоіт
Еізнагарцг, бжчҧарула

**
*

Рчхумарра кажнг
Іѳчіт аqараҳг. Ахучцуа!
Іаамзоуп аусура
Сааҙ ҙбзіазг ашqццҳара

Мушні Аһашба

АЊСНУ.

...Араqа ғбнаҙуа куазоуп
Цѳа змам шарахла
Азҧуа ҙабазом,
Ібеіоуп цсчзда

Абрі еҷшҙуа рула аус рҽеінг іаҵзоуп абрі апартіа Урсҭчдан „Демократическая республіка“ қаларазу: (аусҙуа рбара хчс ажлар аманг, жларг рнапу аѳг іqанг; ірҙахуу аус ҙалар цуа, ҙалгрхчуа.

9. Ажларҙуа зеіҟ мілаҙла, хаз-хазнг ахҭ зчҧҳазаҙуо рҭчлан, рһаақуа рѳноуцқаҭчі рчус-баҵаҙуа, азаҙуангуа, аҧqараҙуа дара іаҧчрцар іаҙуіҙнг,-аҭум мілаҙуеі дареі еіцчхаранг акумкуа-еізааігуанг, соіуз рманг, дава іштрҙахчу, ізларзеіҙіу ала рчусҙуа рбара іаҙуіҙнг. Аҭум мілаҙ ахалоу абарҙҟ дара рхцҧҳазара іацанакуа аqара абжг рманг ауаа ралхра-аан.

Іашанг жларг рчла азакуаҙуа рцқара қаларазу; амацчура іалоу ауаа, асудҙуеі адепутатцеі інадурһнг, ралхра, ралцара ралацара жларг рнапу аѳг іqаларанг; цҳаҳда, аус-ҳарҙаҙуа зеіҟ рѳг убраатчі хцҧҳзарда еіһау а у а а злацажуа а б г ш ц а л а аусҙуа рбаларазу; цқаранг, іуалгн зеі ҭрзг аqара назела, худа-цса-

АЖКАЪЖҚУА

Аболшевікца раҳҭ іааѳ-ҟуо ажабжҟуа рула, Фінліандіаа аҟушаһаҧхчеіт Петроград аахураҽѵ румч алартцаразу.

Аб-ца раҳҭчі іааѳуз ажкала Урсҭула-ларцуҭ іалтцну Аінглузҭула-іцоуа амаҧахуҟуа зеіҟ байда ірчшҧуоіт.

Чернігов акуш аболшевікца цҳала іцоіт.

Бріанск ааігуара аібашра чqоуп Севск агаразу.

Адобровоіцца рчштаб аqнуҭ іааѳҟуа рула, Малатанціаҟуа раагуара Донаа рур цҳала ацара іаҭчуп.

Астанціа „Таловаіа“ аболшевікца рнапу аҽѵ іqалчеіт.

Петергофчі Гатчінеі рчкуш аболшевікца цҳаqа еіхоіт,

Вітебск акуш аполіакца аб-ца ірчшҧазаѳшпу інеіуеіт.

Цетліура іфронт аҽѵ адобр-ца цҳала іцоіт.

Волга армараҳҭчі аінарал Врандел ір оһшҧаҳҭула іргчеіт Прішеб, аб-ца Царіов шчqоу іғажчіт.

Омск акуш аб-ца рур 200 в. ааігуара ігулоп, „Полудіоннаіа“ станціа ааігуара.

„Обновленіе“

Амерікчеі Іапоніеі.

Америкаі Іапоніеі ірчмаз аімак анчҧуҧуаха Америкаа рчҧбаҟуа аібашра-зу ібзіахараҭу ашаҟүргулара нанч адчркчіт.

„Н. С.“

Ехаҭчі агазеҙ ізлаһоуа ала аб-ца 80 в. Омск ааігуара інеіт.

Ріга акуш алатчыҟуа ручмоуп-аіи тлуз іҧба алатіцкуа ірццхрааухеіт.

Астанціа „Таловаіа“ аболшевікца рнапу аҽѵ іqалчеіт.

Петергофчі Гатчінеі рчкуш аболшевікца цҳаqа еіхоіт,

Вітебск акуш аполіакца аб-ца ірчшҧазаѳшпу інеіуеіт.

Цетліура іфронт аҽѵ адобр-ца цҳала іцоіт.

Волга армараҳҭчі аінарал Врандел ір оһшҧаҳҭула іргчеіт Прішеб, аб-ца Царіов шчqоу іғажчіт.

Омск акуш аб-ца рур 200 в. ааігуара ігулоп, „Полудіоннаіа“ станціа ааігуара.

„Обновленіе“

Амерікчеі Іапоніеі.

Америкаі Іапоніеі ірчмаз аімак анчҧуҧуаха Америкаа рчҧбаҟуа аібашра-зу ібзіахараҭу ашаҟүргулара нанч адчркчіт.

„Н. С.“

Ехаҭчі агазеҙ ізлаһоуа ала аб-ца 80 в. Омск ааігуара інеіт.

Ріга акуш алатчыҟуа ручмоуп-аіи тлуз іҧба алатіцкуа ірццхрааухеіт.

Астанціа „Таловаіа“ аболшевікца рнапу аҽѵ іqалчеіт.

Петергофчі Гатчінеі рчкуш аболшевікца цҳаqа еіхоіт,

Вітебск акуш аполіакца аб-ца ірчшҧазаѳшпу інеіуеіт.

Цетліура іфронт аҽѵ адобр-ца цҳала іцоіт.

Волга армараҳҭчі аінарал Врандел ір оһшҧаҳҭула іргчеіт Прішеб, аб-ца Царіов шчqоу іғажчіт.

Омск акуш аб-ца рур 200 в. ааігуара ігулоп, „Полудіоннаіа“ станціа ааігуара.

„Обновленіе“

Амерікчеі Іапоніеі.

Америкаі Іапоніеі ірчмаз аімак анчҧуҧуаха Америкаа рчҧбаҟуа аібашра-зу ібзіахараҭу ашаҟүргулара нанч адчркчіт.

„Н. С.“

Ехаҭчі агазеҙ ізлаһоуа ала аб-ца 80 в. Омск ааігуара інеіт.

Ріга акуш алатчыҟуа ручмоуп-аіи тлуз іҧба алатіцкуа ірццхрааухеіт.

„АРЕВОЛЮЦІОНЕРЦУА“

(Соціалисты революціомеры)

Апаруіаҙуа рзчша знг аѳра салаган, ісзчнамчқаҟуа сзанхчеіт ;ожу арі а №-аёу еізасурёуцчіт, Цоуп, апартіаҙуа р-программа ожу іаазҙулаз кур еіларгаҙуеіт, дасуу дара ішчрцуаҙхаз іqа рцаҙуеіт,аха апартіа цабүргҙуа р-программа ажчҭ ірчмаз-ауп. Убурҙҙуа ҳаҧсаца раҳ іззчмдурчуа рацоуп азу інасчҙаразу іамѳаиу ісчҧҳазоіт.

Арҙ соціалістроуп (асоціаліҙҙуа зчҷоу хчҳ ісһаҳеіт, асоціалізм аqацароуп, „соціалізм“ ҳа ізчҷоу-еізасһоіт адунеі аёҽ бзіарас іqоу зеіҟ, абеіара амазара, ахнчqугагаҙуа, насҟу аҳҭ аҷабаа-арбареі аус уреі уаатѳсас іqоу хеіҟ інеілчмхкуа ірзеіҷшнҭ іqалароуп ізчҷоу). Аха уі ас, іаалүрҙаиу аqацара, анаҙара, даара іус ханда дуп.

Ожу знг цҙк іназагігуалашт, нас хучу-хучла уі аёҽ іназашт, уа ізчлсчшт. Убрі аqнуҭ ожу знг азу урҙ зчш у абріоуп:

1. Жлала аѳ-дура, аҧҳагулара, аҷухуҭ аҧцара (аҙауад-аамҭеҙаһа қамлуаиу) ауаа зеіҟ ажла аһасаб ала еіqаранг.

2. Дасуу іламүс бзіа ішчіанаһуа ала дчqазааразу.

3. Дасу іажа даҙуіҙнг, ііѳуа азін іманг.

4 Ажларҙуа іанүрҙахчу аізареі, аѳеідкүлареі іаҙуіҙнг.

5. Дасуу дахцалаҭ, дахааҳаҭ даҙуіҙнг, занаазүс іштҙчіхлаҭ даҙуіҷнг.

6. Суд-да, зчбрада аҕу ізакреі, аѳнг-еімдареі қамлуа.

7. Аусҙуа рбаразу, жларг рчусҙуа рнчqугаразу, ауаа рблчхраан-іалүзчуа зеіҟ еіҷшнг,еіqаранг абжү рүмазаранг.

8. 20 мүзуса зхүцчуа інадурнчг цһүсчі-хацеі неілүмхкуа, дінчі, мілаҙүі ҳа-еілчхрак қамцакуа „кепч“ хаала іалурхчуа.

Абрі еҷшҙуа рүла аус рѵеінг іаҵзоуп абрі апартіа Урсҭчдан „Демократическая республіка“ қаларазу: (аусҙуа рбара хчс ажлар аманг, жларг рнапу аёҽ іqанг; ірҙахуу аус ҙалар цуа, ҙалгрхчуа.

9. Ажларҙуа зеіҟ мілаҙла, хаз-хазнг ахҭ зчҧҳазаҙуо рҭчлан, рһаақуа рѳноуцқаҭчі рчус-баҵаҙуа, азаҙуангуа, аҧqараҙуа дара іаҧчрцар іаҙуіҙнг,-аҭум мілаҙуеі дареі еіцчхаранг акумкуа-еізааігуанг, соіуз рманг, дава іштрҙахчу, ізларзеіҙіу ала рчусҙуа рбара іаҙуіҙнг. Аҭум мілаҙ ахалоу абарҙҟ дара рхцҧҳазара іацанакуа аqара абжг рманг ауаа ралхра-аан.

Іашанг жларг рүла азакуаҙуа рцқара қаларазу; амацчура іалоу ауаа, асудҙуеі адепутатцеі інадурнчг, ралхра, ралцара ралацара жларг рнапу аёҽ іqаларанг; цҳаҳда, аус-ҳарҙаҙуа зеіҟ рҽг убраатчі хцҧҳзарда еіһау а у а а злацажуа а б г ш ц а л а аусҙуа рбаларазу; цқаранг, іуалгн зеі ҭрзг аqара назела, худа-цса-

АЖКАЪЖҚУА

Аболшевікца раҳҭ іааѳ-ҟуо ажабжҟуа рула, Фінліандіаа аҟушаһаҧхчеіт Петроград аахураҽѵ румч алартцаразу.

Аб-ца раҳҭчі іааѳуз ажкала Урсҭула-ларцуҭ іалтцну Аінглузҭула-іцоуа амаҧахуҟуа зеіҟ байда ірчшҧуоіт.

Чернігов акуш аболшевікца цҳала іцоіт.

Бріанск ааігуара аібашра чqоуп Севск агаразу.

Адобровоіцца рчштаб аqнуҭ іааѳҟуа рула, Малатанціаҟуа раагуара Донаа рур цҳала ацара іаҭчуп.

Астанціа „Таловаіа“ аболшевікца рнапу аҽѵ іqалчеіт.

Петергофчі Гатчінеі рчкуш аболшевікца цҳаqа еіхоіт,

Вітебск акуш аполіакца аб-ца ірчшҧазаѳшпу інеіуеіт.

Цетліура іфронт аҽѵ адобр-ца цҳала іцоіт.

Волга армараҳҭчі аінарал Врандел ір оһшҧаҳҭула іргчеіт Прішеб, аб-ца Царіов шчqоу іғажчіт.

Омск акуш аб-ца рур 200 в. ааігуара ігулоп, „Полудіоннаіа“ станціа ааігуара.

„Обновленіе“

Амерікчеі Іапоніеі.

Америкаі Іапоніеі ірчмаз аімак анчҧуҧуаха Америкаа рчҧбаҟуа аібашра-зу ібзіахараҭу ашаҟүргулара нанч адчркчіт.

„Н. С.“

Ехаҭчі агазеҙ ізлаһоуа ала аб-ца 80 в. Омск ааігуара інеіт.

Ріга акуш алатчыҟуа ручмоуп-аіи тлуз іҧба алатіцкуа ірццхрааухеіт.

Астанціа „Таловаіа“ аболшевікца рнапу аҽѵ іqалчеіт.

Петергофчі Гатчінеі рчкуш аболшевікца цҳаqа еіхоіт,

Вітебск акуш аполіакца аб-ца ірчшҧазаѳшпу інеіуеіт.

Цетліура іфронт аҽѵ адобр-ца цҳала іцоіт.

Волга армараҳҭчі аінарал Врандел ір оһшҧаҳҭула іргчеіт Прішеб, аб-ца Царіов шчqоу іғажчіт.

Омск акуш аб-ца рур 200 в. ааігуара ігулоп, „Полудіоннаіа“ станціа ааігуара.

„Обновленіе“

Амерікчеі Іапоніеі.

Америкаі Іапоніеі ірчмаз аімак анчҧуҧуаха Америкаа рчҧбаҟуа аібашра-зу ібзіахараҭу ашаҟүргулара нанч адчркчіт.

„Н. С.“

Ехаҭчі агазеҙ ізлаһоуа ала аб-ца 80 в. Омск ааігуара інеіт.

Ріга акуш алатчыҟуа ручмоуп-аіи тлуз іҧба алатіцкуа ірццхрааухеіт.